



Broj: 05-34-2-628-2/17
Sarajevo, 18.7.2017. godine

- **INSTITUCIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

PREDMET: Prava državnih službenika koji su dobrovoljni davaoci krvi, mišljenje i sugestija.-

Agenciji za državnu službu BiH obratili su se određeni državni službenici, koji traže pojašnjenje da li imaju pravo na dva dana plaćenog odsustva radi dobrovoljnog davanja krvi, što uključuje i pitanje primjene entitetskih propisa iz oblasti rada. S tim u vezi, obavještavamo vas o sljedećem:

Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 12/02, 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10 i 40/12), u članu 46. propisano je da državni službenik ima pravo na plaćeno odsustvo od pet dana u jednoj kalendarskoj godini. Istim nisu propisani uslovi niti način korištenja plaćenog odsustva, pa se u tom segmentu primjenjuje član 45. istog zakona, kojim je propisano da se na državnog službenika primjenjuje Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine i drugi zakoni koji regulišu prava i obaveze iz radnih odnosa, osim ako istim zakonom nije drugačije utvrđeno. Nadalje, članom 1. stav 3. Zakona o radu institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10 i 32/13), propisano je da se isti zakon primjenjuje se i na državne službenike, ukoliko nije u suprotnosti sa Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, tako da se na uslove i način korištenja plaćenog odsustva ima primijeniti Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o radu), osim u dijelu u kojem je Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine drugačije regulisano, odnosno gdje je u suprotnosti sa istim.

Članom 30. stav 1. Zakona o radu propisano je da zaposlenik ima pravo na odsustvo sa rada uz naknadu plate do sedam radnih dana u jednoj kalendarskoj godini – plaćeno odsustvo u slučaju: stupanja u brak, porođaja supruge i teže bolesti ili smrti člana užeg domaćinstva i zadovoljavanja vjerskih, odnosno tradicijskih potreba ili drugih slučajeva utvrđenih aktom poslodavca, pri čemu o zahtjevu za plaćeno odsustvo odlučuje poslodavac na pismeni zahtjev zaposlenika. Dakle, zakonom nije izričito propisano pravo državnih službenika i zaposlenika koji su dobrovoljni davaoci krvi na plaćeno odsustvo.

Za razliku od zakonodavstva Bosne i Hercegovine, entitetsko zakonodavstvo garantuje ovo pravo svojim zaposlenicima, odnosno radnicima. Naime, članom 53. stav 4. Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/16), propisano je da radnik dobrovoljni davalac krvi,

za svako darivanje ima pravo na najmanje jedan dan plaćenog odsustva. Takođe, članom 89. stav 1. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/16), propisano je da radnik ima pravo da uz naknadu plate odsustvuje s posla u slučajevima, između ostalog i dobrovoljnog davanja krvi. Napominjemo da član 104. stav 1. Zakona o radu propisuje samo primjenu entitetskih propisa kojim se uređuje zdravstvena zaštita, penziono i invalidsko osiguranje i druge vrste socijalne zaštite zaposlenika, ali ne i entitetskih propisa iz radnih odnosa, tako da se ove odredbe ne mogu primijeniti na zaposlene u institucijama BiH.

S druge strane, kako je davanje krvi izuzetna korisna i humana društvena aktivnost koju na svaki način treba podsticati i ohrabrivati, smatramo da bi bilo potrebno da institucije svojim dobrovoljnim davaocima krvi odobravaju plaćeno odsustvo po ovom osnovu, a i kako bi se ova kategorija izjednačila sa entitetskim zaposlenicima. Još bolji pristup bi bilo ugrađivanje ovog prava dobrovoljnih davalaca krvi u opće akte institucije. Posebno, vodeći računa da po članu 89. Zakona o radu svaka institucija mora donijeti pravilnik o radu, to se isto pravo može ugraditi u pravilnik o radu, ali pri tome Agencija cijeni i da poslodavac može odobravati dobrovoljnim davaocima krvi dva dana plaćenog odsustva i bez izričite norme u internim aktima, posebno s obzirom na gore izneseni značaj ove aktivnosti.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- naslovu
- arhiva



DIREKTOR

Neven Akšamija

Neven Akšamija